

II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

CÍM: 3550 MISKOLC, GÖRGEY U. 11. – POSTA: 3501 MISKOLC, PF. 176.
TEL.: 46/503-120 – FAX: 46/340-448 – RAKOCZI@RFMLIB.HU – WWW.RFMLIB.HU

Az Égigérő mesefa – A Borsod megyei kistéleplési könyvtárakban tervezett
biblioterápiás projektek megvalósítása című program összefoglalója

Pályázati azonosító: 449108/02901

A Nemzeti Kulturális Alap Miniszteri támogatásának segítségével három mintaprojektből álló programsorozatot valósított meg 2017-ben a hátrányos helyzetű települések halmazottan hátrányos helyzetű gyermekei, fiataljai számára.

Az **első mintaprojeggel** olyan sorozatot kívántunk indítani, amelyben sikeres romák meghívásával példaképet állíthatunk nehéz körülmények között élő, fiatalhalmazottan hátrányos cigány kamaszok számára. Elsősorban olyan köztünk élő hétköznapi hősöket próbáltunk meghívni, akik megyénekből származnak. A laki származású Ganyi-család jogász lányait tanulmányi elfoglaltságuk miatt sajnos nem sikerült megnyerni e nemes célnak.

Az első előadást 2017. szeptember 14-én, csütörtökön du. 3 órától rendeztük meg:

"Lehetsz menő úgy is, hogy tanulsz!" - ez volt a mottója annak az előadásnak, melyet **Horváth József rákkutató** tartott könyvtárunkban. Horváth József személyes példáján keresztül mutatta be, hogyan valósíthatja meg az ember az álmait, ha kitartó. Elmesélte életútját, hogyan jutott el a mélyszegénységből, a karcagi cigányteleptől a Debreceni Egyetem kutató laboratóriumába.

Az otthonról hozott könyvek szeretete meghatározta útját, először jogász akart lenni, majd biológiatanára ösztönzésére a genetika felé fordult. Jelenleg a Debreceni Egyetem kutató-biológusa, és több éve dolgozik a szájüregi rák korai diagnosztizálásán. Elsőként nyerte el 2015-ben a Roma Sajtóközpont által alapított Aranypánt-díjat, amely a hétköznapi roma hősök elismerésére hivatott. 2016-ban Gergely Alexandra Emlékdíjat vehette át, és azóta egyre több díj tulajdonosa a fiatal orvos.

Életével példakép másoknak. Legerősebb szalmaszál számára a hit. Erősen hiszi és vallja az Istent.

A miskolci motivációs programon erről is beszélt a 6-8. osztályos cigány fiatalok előtt, akik a miskolci kistérség településeiről Hernádkakból, Berzékéről, Sajóhídvégről, Körömből,

Gesztelyből, Amótról, Ongáról érkeztek minegy 60-an. Az interaktív, jó hangulatú előadás dedikálással és fotózkodással ért véget.

Reményeink szerint ezek a fiatalok, ha csak egy morzsáját viszik magukkal már az is siker.

A második előadásra: 2017. november 9-én, csütörtökön 14.30 órakor került sor.

„Merj nagyot álmodni!” - motivációs előadásunk vendégei: **Gulyás Klára** antropológus, roma kulturális fejlesztő, **Csóka Nándor** 21 éves ökölvívó, **Várad Gábor** ökölvívó edző, a cigány kisebbségi önkormányzat miskolci elnöke, képviselő.

A második előadás alkalmával olyan a tanulásban, a sportban sikeres emberekre gondoltunk, akik személyes élményeiket, életpályájukat, sorstörténetüket kötetlen beszélgetés keretében szívesen megosztanák a nehéz körülmények között élő roma fiatalokkal. Gulyás Klára a beszélgetés során felhívta a figyelmet a tanulás fontosságára, hogy sosem késő elkezdni a tanulást. Az sem jelent gondot, ha az általános vagy a középiskolában a tantárgyak többségében rossz jeggyel zárta az évet a diák. Arra kell fókuszálni, mi az, amit szeretnének elérni, és azon a területen legyenek kitartóak, teljesítsenek kiemelkedően. Csóka Nándor Újcsanálósról sporttevékenységével hívta fel magára a figyelmet, és példaértékű szorgalmának, kitartásának köszönhetően jutott el a bulgáriai Szamokovban zajló ökölvívó Európa-bajnokságra, ahol bronzérmes lett 52 kilogrammban. Várad Gábor állami gondozottból lett ökölvívóedző, önkormányzati képviselő. A szakközépiskola után még versenyszerűen bokszolt, az egyetem befejezése óta ökölvívóedzőként tevékenykedik, illetve a roma kisebbség napi problémáinak megoldásában segédkezik, mint önkormányzati képviselő. A gyerekek körében a legnépszerűbb előadó Csóka Nándor volt, aki a tanuláson túl a sport fontosságára is felhívta a figyelmet. Kiemelkedő sporttevékenységének köszönhetően kinyílt számára a világ, már egész Európát beutazhatta, de járt távolabbi földrészen is. Ezen a rendezvényen a gesztelyi, hernádkaki, berzéki, sajhídvégi, kesznyéteni, kisgyőri könyvtáros kollégák és tanárok segítségével jutottak el hozzánk a gyerekek több, mint 50-en.

A két előadás alkalmával vendégeink személyes példájukon keresztül, tanácsot nyújtva, ösztönözték a roma fiatalokat. Csak a tanulás segítségével tudnak kiszakadni abból a mélyszegénységből, amelyben élnek, s a cél az legyen, hogy merjenek nagyot álmodni, és ezt valósítsák is meg, hisz roma származású szakemberként ők is majd példát mutathatnak társaiknak.

Gulyás Klára szavaival élve: „Az egyik legfontosabb erőt a tudás jelenti számomra. A legnehezebb pillanataimban mindig a könyvekbe bújtam, feltöltött az az erő, amit a tudás által kaptam.

Talán az egyik legfontosabb dolog, amit soha nem lehet elvenni senkitől.

A harmadik előadás vendége pedig Horváth Kristóf színész szellem volt, a résztvevők száma ezúttal is közel 50 fő volt.

Az Égigérő mesefa című pályázat **második mintaprojektjében** az óvodáskorúak és a kisiskolások számára szerveztünk kiscsoportos meseterápiás és papírszínházas foglalkozásokat képzett biblioterapeuták és gyermekkönyvtáros kollégák részvételével. A 27 foglalkozásból álló – helyszínenként három – programokon, melyek az Encsi, Ózdi és Tiszaújvárosi járás 9 településén (Arló, Ároktó, Baktakék, Csenyéte, Csernely, Farkaslyuk, Felsővadász, Fulókércs, Nagycsécs) valósultak meg, közel 350 gyermek vett részt (a tervezett létszám 270 volt).

A szakemberek olyan komplex programokat állítottak össze a hátrányos helyzetű gyermekek számára, amelyben a mesén és az arról szóló beszélgetésen túl szerepet kapott a játék, a zene, a kézügyesség fejlesztése, a fantázia kiélése. Erre nagyon nagy szükség van, mert sajnos a gyermekek többségének szűkös a szókinccse, így csak a mesével való foglalkozás, a meséről való beszélgetés nem jelentett volna valódi élményt sok gyereknek.

A gyerekek nagyon élvezték a meseolvasást, a beszélgetést és a kézműves foglalkozást, de érezhető volt, hogy sok gyereknek otthon nem olvasnak mesét. Az egyéni beszélgetéseket, a saját élmény megosztását érdemes gyakoribbá tenni, hogy javuljon a kommunikációs készségük, nyitottabbak, magabiztosabbak legyenek.

A **harmadik mintaprojekt** „Ki mit tud” szervezése volt kisiskolások részvételével, melyben zene, tánc, ének kategóriákban mutathatták meg tehetségüket. A miskolci döntőt megelőzően 6 helyszínrre csoportosítottuk a válogató megmérettetéseket, ahová a környező kistélepeleésekről várták a résztvevőket. A helyszínek: Berzék, Boldogkőváralja, Encs, Hídvégardó, Ózd és Szendrőlád voltak. Az elődöntőkön összesen mintegy 200 szereplő mutatta meg tehetségét. Az egyéni szereplők és kiscsoportok mellett a nagyobb, 8-15 fős csoportok is megmérettették magukat. Minden elődöntőben 4-6 fős zsűri választotta ki a továbbjutókat, akik között pedagógusok, művészek, könyvtárosok voltak. A miskolci döntőben 78-an szerepeltek, akik közül 30 (nyertes) gyermek vehetett részt júliusban, Füzérradványban az 5 napos táborban. A győztesek kiválasztását a többségében szakértő zsűri végezte, melynek tagjai: Barsi Csaba, a miskolci Agyagbanda népzenei csoport tagja, Oláh Gergő énekes, Regős Zsolt tanár, a Miskolci Nemzeti Színház volt karigazgatója, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Roma Területi Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, valamint a megyei és városi könyvtár igazgatóhelyettese voltak.

A táborban 6 könyvtáros vett részt kísérőként, akik gazdag programot állítottak össze, ügyelve a folyamatos foglalkoztatásra, ami gyakori újratervezést igényelt. Voltak kézműves foglalkozások, sportversenyek, esténként meseolvasás, meseterápiás foglalkozás. Vendég volt a Kis Kata zenekar, Vig Balázs író, valamint a Kisötlet Gyermekszínpad interaktív zenés mesejátékával. A rajzfilmvetítésen a Cigánymesék két epizódját nézhették meg, a táncházban pedig mezőségi táncokat tanulhattak Horváth Csaba néptánc pedagógustól. A programban szerepelt a Károlyi-kastély megtekintése is.

Természetesen a kirándulások sem maradtak el. Volt kisvonatozás Pálházára, és ellátogattak a táborozók Sátoraljaújhelyre (könyvtár, börtön múzeum, Kazinczy Ferenc Múzeum természetrajzi kiállítása) és onnan a „Futrinkával” Széphalomba. A Colonia Rostalló Római Hagyományőrző Társaság rendhagyó történelemórát tartott a gyerekeknek, akik szinte egy pissenés nélkül vettek részt a programban.

A sok program és játék mellett a könyvtárosok ruhaneműt is gyűjtöttek a gyerekek számára, nagy örömet szerezve nekik a kiosztáskor.

Az Égigérő mesefa projekt nagyon sok könyvtárost megmozgatott nemcsak a II. Rákóczi Ferenc könyvtárban, hanem az egész megyében. Minden kolléga sok pozitív tapasztalatról számolt be, bízva abban, hogy a sok sok élmény, amit ezek a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek kaptak a pályázatnak köszönhetően, előbb utóbb meghozzák gyümölcsüket.

Bízunk abban, hogy a jövőben is lesz hasonló pályázati lehetőség és folytatni tudjuk ezeket a programokat az ország leghátrányosabb megyéjében.

2018. február 26.

Bóka István Péter
Dr. Proskai Margit
igazgató *h.*